

Literatuurlijst focusgedeelte DNM 2016-02 Het opleiden van leraren

- Bakker, A., Zitter, I., Beusaert, S., & Bruijn, E. de (2016). *Tussen opleiding en beroepspraktijk. Het potentieel van boundary crossing*. Assen: Van Gorcum.
- Barber, M. & Mourshed, M. (2007). *How the world's best performing school systems come out on top*. Londen: McKinsey & Company.
- Biesta, G. (2011). Het beeld van de leraar: Over wijsheid en virtuositeit in onderwijs en onderwijzen. *Tijdschrift voor Lerarenopleiders*, 32 (3), 4-11.
- Biesta, G. (2015a). *Het prachtige risico van onderwijs*. Culemborg: Uitgeverij Phronese.
- Biesta, G. (2015b). Wereldgericht onderwijs: vorming tot volwassenheid, *De Nieuwe Meso*, 2 (3), 64-61.
- Biesta, G. (2015b). Meten we wat we waardevol vinden, of waardevol vinden wat gemeten wordt. in: Klarus, R. & Beer, F. de (2015). *Waar, goed en schoon onderwijs*. Leusden: ISVW Uitgevers, 82-101.
- Beijaard, D. (2009). *Leraar worden en leraar blijven. Over de rol van identiteit in professioneel leren van beginnende docenten* (intreerede). Eindhoven: Technische Universiteit (- Eindhoven School of Education).
- Beijaard, D., Meijer, P. C., & Verloop, N. (2004). Reconsidering research on teachers' professional identity. *Teaching and Teacher Education*, 20, 107–128.
- Borko, H., Jacobs, J., Eiteljorg, E., & Pittman, M. (2008). Video as a tool for fostering productive discussions in mathematics professional development. *Teaching and Teacher Education*, 24, 417-436.
- CNV (2011): <https://www.cnvo.nl/nc/actueel/nieuws/onderwijs-nieuws/nieuws-details/article/helpt-startende-leraren-overweegt-onderwijs-te-verlaten>.
- Dana, N. & Yendol-Hoppey, D. (2014). *The reflective educator's guide to classroom research: Learning to teach and teaching to learn through practitioner inquiry*. Thousand Oaks, CA: Corwin Press.
- Dana, N. & Yendol-Hoppey, D. (2015). *The PLC book*. Thousand Oaks, CA: Corwin Press.
- Diepe, R. van (2014). *Verbanden tussen professionele identiteitsspanningen en de leraar-leerlingrelatie*. Masterthesis Onderwijskunde. Utrecht/Helmond: Universiteit Utrecht / Hogeschool de Kempel.
- Dudley, P. (2014). *Lesson Study: Professional Learning for our time*. Londen: Routledge.
- Evers, J. & Kneyber R. (red.) (2015), *Het Alternatief II. De ladder naar autonomie*. Culemborg: Phronese.
- Geerdink, G., Geldens, J., Hennissen, H., Katwijk, L. van, Koster, B., Onstenk, J., Pauw, I., Ros, A., Snoek, M. & Timmermans, M. (2015). *Kernopgaven bij het opleiden van leraren: kwalificatie, socialisatie en persoonsvorming van leerlingen, studenten en lerarenopleiders*. Zie: http://www.lerarenopleider.nl/velon/wp-content/uploads/2015/11/De_kernopgaven_van_de_lerarenopleidingen_20151110-DEF2.pdf.
- Geldens, J., Groot, T., Bom, P., Schipper, H., & Maanen, N. van. (2015). *Persoonlijk Meesterschap op de werkplek. Aanstaande en beginnende leraren leren omgaan met professionele identiteitsspanningen vanuit agency* (eindrapportage). Utrecht: Center of Expertise Persoonlijk Meesterschap.

- Goei, S., Verhoef, N., Coenders, F., Vries, S. de & Vugt, F. van (2015). Een Lesson Study team als een professionele leergemeenschap. *Tijdschrift voor Lerarenopleiders*, 36 (4), 83-90.
- Grift, W. van der & Helms-Lorenz, M. (2014). *De reductie van de voortijdige beroepsverlating in het voortgezet onderwijs*. Nijmegen: Radboud Universiteit.
- Hennissen, P. (2011). *In de nesten werken. Opleiden van leraren op de werkplek*. Heerlen: Zuyd (Onderzoek Lectoraat Opleiden in de school).
- Homan, Th. (2014), Interactieperspectief op leiderschap, *De Nieuwe Meso*, 1 (4), 28-33.
- Horn, I. & Little, J. (2010). Attending to problems of practice: routines and resources for professional learning in teachers' workplace interactions. *American Educational Research Journal*, 47 (1), 191-217.
- Inspectie van het Onderwijs (2011), *De begeleiding van beginnende leraren in het voortgezet onderwijs*. Den Haag: Inspectie van het Onderwijs.
- Inspectie van het Onderwijs (2015). *Beginnende leraren kijken terug, deel 2: de Tweedegraads Lerarenopleiding*. Den Haag: Inspectie van het Onderwijs.
- Kelchtermans, G. (2004). *De kloof voorbij. Naar een betere integratie van theorie en praktijk in de lerarenopleiding*. Brussel: Vlaamse Onderwijsraad.
- Kemmers, P. & Graft, M. van (2007). *Onderzoekend en Ontwerpend Leren*. Platform Beta/Techniek, Den Haag. Te downloaden via: <http://www.slo.nl/primair/leergebieden/wereldoriëntatie/natuur/vtb/LOOLbasis.pdf/>.
- Koster, B. (2013). *Andere perspectieven. Een blik op het opleiden van aanstaande leraren op de werkplek* (Lectorale rede). Tilburg: Fontys Lerarenopleiding.
- Krause, U., Palings, H. & Koster, B. (2015). Het mes snijdt aan vele kanten - maar het moet wel geslepen worden. Het vakdidactisch netwerk aardrijkskunde verbonden aan Fontys Lerarenopleiding Tilburg. Voorbeeld van een Teacher Community in de praktijk, *Tijdschrift voor lerarenopleiders*, 36(4).
- Luin, G. van & Pit, K. (2012). Rijnlands leiderschap. Naar meer verbinding en vertrouwen in vakmanschap. Een verkenning. *Meso focus*, 87, Deventer: Kluwer.
- Lewis, C. & Hurd, J. (2011). *Lesson Study Step by Step: How Teacher Learning Communities Improve Instruction*. Portsmouth, NH: Heinemann.
- Lomos, C. (2012). *Professional Community and student achievement* (Proefschrift). Groningen: Rijksuniversiteit Groningen.
- Meijer, P. (2014). *De docent: sterk in ontwikkeling*. Inaugurele rede. Nijmegen: Radboud Universiteit.
- Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (2015a). *De waarde(n) van weten. Strategische agenda Hoger Onderwijs en Onderzoek 2015-2025*. Den Haag: Ministerie van OCW.
- Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (2015b). *Tweede Voortgangsrapportage Lerarenagenda*. Den Haag: Ministerie van OCW.
- Mommers, J. (2015). *Een startende docent op zoek naar zijn persoonlijke professionele identiteit*. Script! Talk. Te raadplegen op <http://www.script-onderzoek.nl/script-onderzoek/a1132 Een-startende-docent-op-zoek-naar-zijn-persoonlijke-professionele-identiteit>.
- NVAO (2015). *Systeembrede analyse HBO-bachelor opleiding tot leraar basisonderwijs*. Den Haag: NVAO.

- Pauw, I., & Lint, P. van. (2014). *Ev'n Prakkezer'n. Handleiding voor narratieve reflectie*. Zwolle: Katholieke Pabo Zwolle.
- Pauw, I., Jongstra, W., Looijenga, A., & Lint, F. van (2015). *Vierslagleren als middel tot persoonlijke ontwikkeling en schoolontwikkeling in het basisonderwijs*. Paper gepresenteerd op het symposium De innovatieve professional, ORD. Zie: <http://bit.ly/1TyW0zd>.
- Pillen, M. (2013). *Professional identity tensions of beginning teachers* (Proefschrift). Eindhoven: Eindhoven School of Education.
- Ponte, P. (2002). *Actieonderzoek door docenten. Uitvoering en begeleiding in theorie en praktijk*. Apeldoorn/Leuven: Garant.
- Popeijus, H. & Geldens, J. (Eds.). (2009). *Betekenisvol leren onderwijzen in de werkplekleeromgeving*. Antwerpen/Apeldoorn: Garant.
- Pols, W. (2016). *In de wereld komen. Een studie naar de pedagogische betekenissen van opvoeding, onderwijs en het leraarschap*. Antwerpen-Apeldoorn: Garant.
- Priestley, M., Biesta, G. & Robinson, S. (2015) Teacher Agency: Een ecologische kijk op het handelingsvermogen van leraren, in: Evers, J. & Kneyber R. (red.) (2015), *Het Alternatief II. De ladder naar autonomie*. Culemborg: Phronese.
- Ruijters, M. & Simons, R. (2015) Professionaliteit. in: Ruijters, M. (red.) & collega's. *Je Binnenste Buiten. Over professionele identiteit in organisaties*. Deventer: Vakmedianet, 59-98.
- Rots, I., Kelchtermans, G. & Aelterman, A. (2012). Learning (not) to become a teacher. A qualitative analysis of the job entrance issue. *Teaching and Teacher Education*, 28, 1-10.
- Schildwacht, M. (2012). *Learning to notice. Teachers coaching teachers with video feedback* (Proefschrift). Enschede: Universiteit Twente.
- Sherin, M., & van Es, E. (2009). Effects of video club participation on teachers' professional vision. *Journal of Teacher Education*, 60 (1), 20-37.
- Snoek, M., Rijst, R. van der, Verseveld, M. van, Tichelaar, D. & Driel, J. van (2015). Studeren als recht of voorrecht. Wie is er gebaat bij selectie aan de poort? *Thema*, 2, 61-63.
- Stepanek, J., Appel, G., Leong, M., Mangan, M., & Mitchell, M. (2006). *Leading lesson study: A practical guide for teachers and facilitators*. Thousand Oaks, CA: Corwin Press.
- TIMSS (2011). TIMSS 2011 International Results in Science: <http://timss.bc.edu/timss2011/international-results-science.html>.
- Vereniging van Hogescholen (2015). *Lerarenopleidingen 2015-2018. Opleiden voor de toekomst*. Den Haag: Vereniging van Hogescholen.
- Verhoef, N. (2011) De kunst van het lesgeven: lesson study. *Nieuw archief voor wiskunde*, Ser. 5, vol. 12 (3), 206-209.
- Verhoef, N. (2013). *Leren van wiskundedocenten in een lesson study team*, Onderwijs Research Dagen (ORD), Brussel, 29-31 mei 2013, Brussel.
- VO-raad (2016). *Actieplan voor het voortgezet onderwijs. Naar een aantrekkelijk lerarenberoep in een sterke sector*. Utrecht: VO-raad. Zie: http://www.vo-raad.nl/userfiles/bestanden/Professionalisering%20docenten/201604_Actieplansterkevo-sector.pdf
- Vries, S., & Roorda, G. (2015). *De ervaren leerzaamheid van Lesson Study*. Paper presented at Onderwijs Research Dagen 2015 (ORD), Leiden, Netherlands.